

LONE VAN DEURS

Formning af træer

Med saks og sabel

I "La Théorie et la Pratique du Jardinage", den store franske havebibel fra 1739 (3. udgave), kan man finde en slags idekatalog over emnet palisader. Deres skønhed og anvendelsesmuligheder beskrives ved hjælp af seks forskellige eksempler.

Først en generel præsentation:

"Palisaderne er på grund af glæden over deres grønne farve meget anvendelige som opdeling af haven, til at dække mure, til at dæmpe eller lukke et kig i en speciel retning, til ikke straks at kunne overskue en have, rette op på et skrånende terræn eller en mur, som ændrer retning".

"Palisaden kan også tjene som afslutning eller opdeling af en skov".

"Man kan også tilføje nicher eller tilbagerykninger til brug for placering af vaser, figurer, bænke, fontæner".

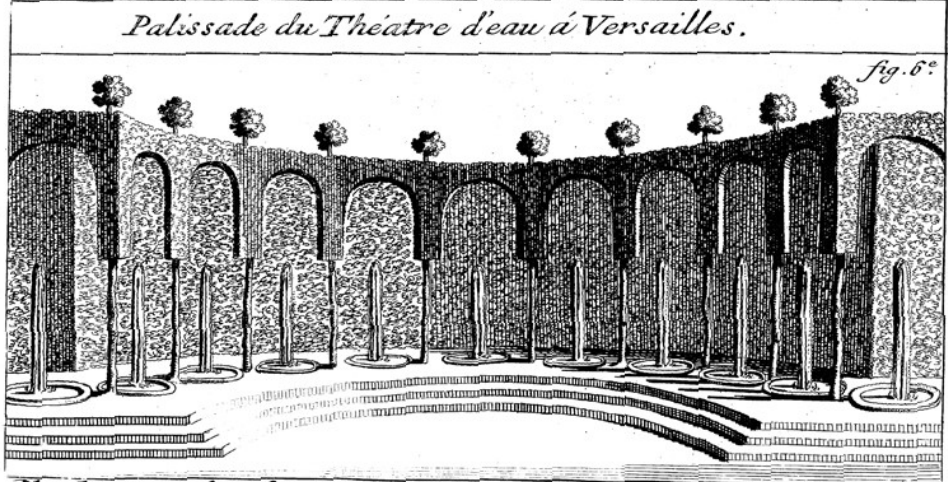
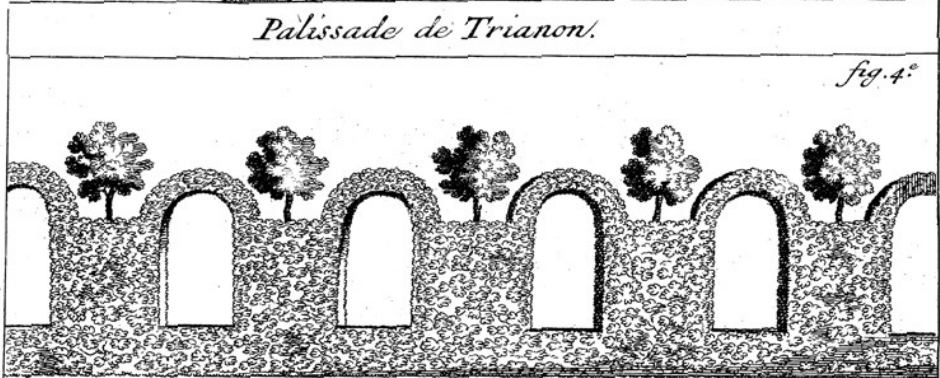
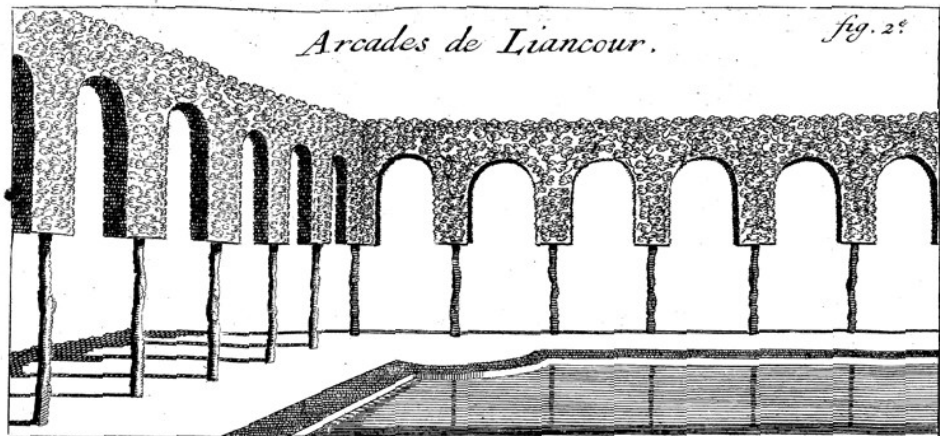
"Palisaden er nærmest et uundværligt element i enhver større have".

De seks nedennævnte eksempler viser alle meget præcist klippede former, gartnerkunst på højt niveau, arbejde med saks og sabel, de to vigtigste stykker værktøj, når væksten skulle formes og styres.

De præsenteres sammen med et kort resumé fra teksten i "La Théorie et la Pratique du Jardinage". Sammenholdes tekst og tegning kan man danne sig et nogenlunde indtryk af de ideer, der ligger til grund for de forskellige beskæringsformer.

LONE VAN DEURS · Landskabsarkitekt MDL

Planche * * pag. 62 et 63.

Arcades de Liancour

Denne form er særlig benyttet i Liancour, hvor den findes i stort antal. Den omgiver en vandkanal og der skabes dermed en særlig effekt ved at buerne og stammerne spejles i vandet.

Der anvendes lind og stammerne står nøgne i 8 fods højde, arkadebuerne når op til 15 fod og den øverste afslutning lægger 2 til 3 fod til den samlede højde.

Arkaderne må ikke blive for tykke, højst 2 fod og skal regelmæssigt klippes på både for og bagside.

Palissade de Trianon

Designet af disse arkader er meget opfindsomt, idet løvbuerne rundt om hver arkade løfter sig op over overkanten af søjlefladen. I arkitektterminologi kaldes buen en arkivolte.

Mellem to buer løfter der sig en forholdsvis stor trækugle af lind eller kastanje. Derfor er "søjlefladerne" bredere end ved de øvrige palissader.

Alle buerne, bortset fra dem, der fungerer som gangpassager, hviler på et banket af klippet løv.

Palissade du Théâtre d'eau à Versailles

Denne palissade er et eksempel fra "vandteateret" i Versailles. På nogle punkter ligner den Liancour palisaden. Søjlerne er nøgne indtil en vis højde og buerne er udformet på samme måde, med undtagelse af karrene, som er placeret mellem søjlerne, hvilket er en væsentlig betingelse. De er hævet op på en græsbevokset forhøjning midt under buerne, den har som den foregående en baggrund af et stort grønt jardin, alt er plantet med avnbøg. Den kongelige pragt glimrer ved hjælp af bassiner og vandstråler placeret mellem hver arkade.

Palissade à l'Italienne

Palisaden er klippet på oversiden og på undersiden, og afslutter stammen i en passende højde.

Den er egnet til at kante en allé eller til at man kan nyde udsigten til en skov henover palisadens overkant.

Stammerne kan placeres i en krydsplantning som vist på planchen.

Palissade de Chantilly

De (palisaderne) omslutter et grønt indelukke.

Søjlevæggene holdes løvdækkede helt til terræn og søjlebuerne svæver over terræn på en karm.

En gangpassage udformes som en hulning helt til terræn.

Foroven på hver "søjle" hæver sig et stort træ, det kan være lind eller elm; en smule af stammen kan ses. Resten holdes som en stor uregelmæssig kugle, hvor ledegrenene ikke bortskæres.

Palissade exécutée

Man ser her en anden type arkader, som fremstår helt til terræn, det vil sige helt åbne som en søjlehal. Søjlerne er kun to fod brede og udformede som pilastre, der hviler af på en lille sokkel og igen på en sokkel, hvor buen starter. Man har også inddelt med en hvælvingssten ved hver bue og små regelmæssigt klippede kugler ovenpå hver søjle.

Sokkel, konsol og hvælvingssten har et fremspring på omkring to tommer.

Denne palissade har som baggrund en stor grøn hæk, som til forskel for de andre ovenfor danner kontrast til himlen.

Generelle mål anbefales som: Højde er to gange bredde eller bedre to og en halv gang, jo højere jo bedre. Som eksempel højde 15 fod og bredde 6 fod.

Stammerne 2 – 3 – 4 fod.

